

~~167~~

5978

Ülestõusmine.
Felix Salten.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

167

Vanemuise

kirjastus

+ TARTUS +

Ustav

1919

1919

1919

Lahreks tähelepanemiseks!

Raamatut palutakse korralisult hoida! —
Ärakaotatud ehk rikunud eksemplari eest
nõutakse üks vbl. tasu.

Wanemuise
näitelawa
✦ TARTUS. ✦

"
Ülestõusmine.

Komödia.

Felix Salten.

Tõlkinud: L. Simm.

Wanemuise näitelawa.

Juuni 1912.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76091

Osalised:Konstantin Trübner.Marie, tema naene.Lotti, tema tütar [12.a.]Eduard Koberwein.Leopold Schenk, klaveriõpetaja.Daisy Leblanc, näitleja.Teener.

Rinnalinnult sisse säetud tuba poismhe korteris. Ühtegi
 söjariista ega sellesarnast seinäilustust. Vanad
 pildid. Mignon tiivklaver. Paremal pool [vaata-
 jate poolt] väike uks. Tahemal pool suurem. Välja-
 näimise uks tagaseinas, keskel.]

Lotti [näib toas unber, nagu lapsed käivad, kellel midagi teha ei ole, pmutub siin midagi, võtab süäl midagi kätte, jätab selle jälle sinna paika.]

Marie [tulib talitades sisse].

Lotti. Ena...

Marie. Mis siis? Sa näed ometi...

Lotti. Ena, kuras me siis jälle koju läheme?

Marie. Mis sa süäl räägid?

Lotti. Kuras me jälle koju läheme?

Marie. Kogu? Kuidas nii? Sina... meil... meie kodu on nüüd siin.

Lotti. Alati?

Marie. Wist küll... see tähendab, ma ei tea mitte.

Lotti. Ena, ma tahaksin ometi parema meelega koju minna.

Marie. Sa oled ju... ma ütlen sulle ju... Jumal,

Lotti, ära piina mind.

Lotti. Mulle ei meeldi siin.

Marie. Sulle ei meeldi siin? Kas ei ole siin siis mitte ilusam kui meie juures kodus? Mine, sa peaksid rõõmus olema!

Lotti. Ma ei ole aga rõõmus. Ma nardan.

Marie. Keda siis? Waata Lotti. See on ometi sinu papa!

Lotti. Aga - lähme ometi? Kas ma siis isa juurde ei tohi enam minna?

Marie, Jumala pärast, Lotti, mis sa ääal kõige kõnnu-
räädgid. Waata siin, see siin [näitab väikesel ukse
poole] on sinu päris papa. Sinu õige ja päris
papa. Ja nüüd oleme me tema juures, ja see on
meile suureks õnneks. Kas saad aru?

Lotti. Ma nardan.

Marie. Sa ei tunne vana papat veel mitte. Ta on
nii armas, tead sa, nii häa...

Lotti. Parem ehk kui isa?

Marie. See... see on... Jumal; Lotti, sa teed mind
päris segasaks... See on koguni teine asi. Papa
on väga armas, ütlen ma sulle. Ja missugused
ilusaid asju ta sulle kingib.

Lotti. Siis maasi ei ole ta mulle veel niidagi min-
kinud.

Marie. Küll see tuleb veel. Siis maasi oli ta haige.
Ta oli nii haige, et ta peaaegu ära oleks surunud,

se da sa tead ometi, Aga sa saad silmad tegema,
kui ta terveks saab ja üles tõuseb, ja kui hääl ta
sinu vastu siis on. Sa saad imestama.

[Eduard Koberwein keskelt].

Eduard. Tere hommikust, proua Marie . . .

Marie. Ah, tere hommikust, härra Koberwein, see on
mõistlik, et te tulete.

Eduard. Mis on siis? Mis siis juhtunud on?

Marie. Ei, ma olen ainult niidud nii kohmetu. Te
teate ju, ma olen päris segane . . .

Lotti [on mitmeid asju puutunud, viimaneis ühe
raamatu kastist võtnud, selle lahti teinud ja hark-
kal seda lugema].

Eduard. Inka veel segane?

Marie. Ja, niidugi, . . . see uus ümberus siis . . . need
riided olud . . . ma ei saa ju veel imestamisest ja
sellest ärevusest lahti.

Eduard. Ja kuidas näib Konstantini käsi täna?

Marie. Paremini, Inka paremini. Praegu oli tohter
siin. Ta lubas tal täna juba ülesse tõusta.

Eduard. Üles tõusta kuugi? Ma pean küll ütleva,
see on imetavaliselt läinud.

Marie. Eks ole? Seda ei oleks ma enesele ette kujutanud
Aga, Jumala pärast, mis peab siis nüüd sündima?

Eduard. Kuidas nii?

Marie. No nüüd, kus Konstantin ometi elama jääb...

Eduard. No nüüd jääb ta lihtsalt elama, See on ju
ometi suur õnn.

Marie. Muidugi, muidugi... Aga kui te mind
süa tõite, härra Koberwein, öeldi ju, et ta suurema
peab, ja nüüd...

Eduard. Ja, see on nüüd, Jumalale tänu, teisiti läi-
nud, kui meie kõik arvasime. Ma ei saa aru...

Marie. Ah... midagi... ma olen päris kokmetu...

Wahandage.

Eduard. No muidugi. Teile on muidugi see kõik
uus, iseäranis see, et te nüüd korraga temaga abi-
elus olite.

Marie. Ma palun teid, härra Koberwein, nagu unes
kain ma ümber. Kõik need neliteistkümmend päeva.

Eduard. Aga mu armas Marie! Aegamööda peate
te ometi natukene ära harjuma.

Marie. Waadake, härra Koberwein, kui te mulle jälle
tulite, nii häkitselt - - - Üheksa aastat ei olnud ma

Konstantinist midagi kuulnud. Ja siis korraga
 siis korraga voorimehega siia. Üks, kaks, kolm.
 Ja tema on suuremised. Eluilmaga ei oleks ma seda
 võimalikkuseks pidanud, et Konstantin ennast mi-
 nuga laulatada lasik. Olgugi et ta seda minu
 pärast ei teinud, vaid lapse pärast. Muidugi. Aga
 sellegi pärast. . .

Eduard. See oli Konstantinist ometi väga ilus, et ta
 raskel tunnil niisuguse asja pääle mõtles.

Marie. Kui mulle varem seda keegi ütelnud oleks, et
 Konstantin kord minu ja lapse pääle mõtleb.

Eduard. Armas proua Marie, see ei ole sugugi nii
 väga imelik, et ta teiega abielusse astus, kui ta mõt-
 les, et ta suurema peab. Palju imelikum on see, et ta
 kõina jälle ülesse tõi sta saab.

Marie. Sääb on teit võigis. Seda ma ei mõtle nud
 küll sugugi.

Eduard. Aga ega teit sellist ometi mahju ei ole?

Marie. Jumala pärast, mis te võige mõtlete? Ainult...
 ma olen päris segane. Paris koh metukes lähed - -
 ja ma ei tea mitte, [latti pääle näidatus] laps on
 ka päris segane.

[Teener astub sisse].

Marie. Palun väga?

Teener. Üks kiri.

Marie. Palun, palun. [Käitab väikese naise poole].

Teener. Armulise pronaale.

Marie. Kellele? [Kuna teener kirja temale alatab, meelditultades]. Ah so, minule? [Wõtab kirja]. Täna väga, täna väga! -

[Teener ära].

Marie [pöörab kirja käes]. Ei, mis see mees küll teeb! Mis see mees teeb! Ta ajab mind swimmaks weel hullumeks.

Eduard. Kas see kiri ehk tema käest on.

Marie [naerlikult]. Leopoldi käest - ja.

Eduard. Kas ta teile sagedasti kirjutab?

Marie. Ta on ju päris pöörane, ta teeb ju nii, nagu olesin mina teda ninapiidi meelama. Püha Onnistegeija, ma ei teegi kirja lahti. Ma tean ju nii kui nii, mis sääl sees on.

Eduard. Mis see härra siis tahab? ... Ma usun, Schenk on ta nimi. Kui vähemalt kõlas ta minu kõrvus, kui ma ta sekkord teie juures eest leidisin.

Marie. Ja, ta nimi on Schenk. Leopold Schenk.

Eduard. Ja mis ta siis tahab? Kas ta ehk koguni siin
käis?

Marie. Ah ei... seda ta ei julge mitte. Aga ta kirjutas
mulle niid igas päew ni vihasiid kirju.

Eduard. Oigus! Ta pidi teil ju peaaegu ära keelama,
minuga ühes sias tulla... Ja abielusse astumise õues
ta ka peaaegu ära keelanud.

Marie. Ta oli otsesõbe selle vastu.

Eduard. Mis ta siis teist tahab?

Marie. Et ma tema juurde tagasi lähaksin - koju.

Eduard. Kui kaua elasite te juba selle härra Schenkiga
koos?

Marie. Seitse aastat, härra Koberwein.

Eduard. Km, ... raske asi, mis pärast te Konstantinile
sellest kunagi ei kirjutanud?

Marie. Kuidas siis? Konstantin ei kusunud oneti kunagi
minu järel. Raha minu ja lapse jaoks saatis isea
advokat, Konstantinist ei ole ma sest saadik, kui ma
hukord meil vahel katki jäi, midagi enam kuulnud.
Ja ei õues unesgi mõelda võinud, et ma korral temast
veel midagi kuulda saan.

Eduard. Noh, igatahes ei ole härra Schenk niid see, kes

teile ettehiiteid teha tohib.

Marie. Seda ütlen mina ka. Me riuasime, ometi
kõike, et ka sureb, Konstantin, . . . [karjatasdes]. Jumal,
Iha ja pääski! [Prægu avati parem. p. väise uks ja
Konstantin [ilmus lämel].

Lotti [on, raamat käis, klaveri taga piesti tõusnud ja
maatab nõrkumult Konstantini otsa].

Eduard. Aga-see on ju - Konstantin - süber -!

Konst. Ku ja. Kää küll. Palun, ainult mingisugust
toemi. Ma pandsin ennast ainult niidesse.

Marie [Lottile]. Ütle ometi papule - tere. . .

Lotti [tasa]. Tere.

Konst. [südamliselt, aga algsel isel veel argelt]. Tere,
tere mu armas laps. [Eduardile]. Weider, mis?

Eduard. Ma röömustan väga. . .

Konst. Ja. . . aga jäta see ometi. [Ümberraadates, aega-
mööda]. Noh siin - ei uskunud ka sugugi, et ma
seda tuba jälle näin. See tähendab, ma kirjutasin
enesele ette, et mind siia laudfile pandakse, kui ma. . .
noh. . . mis sa arvad, Marie, see oleks terve korteri
küll kõige kohasem tuba elnud?

Marie. Ja, siin oleks see küll kõige paremini siindinud.
Ehk nurgasaalis.

Eduard. Aga proua Marie!

Marie [ehmatanult]. Palun andeks.

Konst. Jäta ta - ta on vähemalt ajaloolis. Seda oli ta iska.

Marie. Sa küsisid ju oneti...

Konst. Ja, ma küsisin, Rahusta emmast. See on korras.--

Kui siis nurgasaalis? Imelik, ei oleks mulle isegi mõt-
tesse tulnud. Ma mõtlesin iska ainult siin selle toa
pääle, küntasin iska seda siin omale ette. Aga nur-
gasaal ei ole oneti sugugi halb mõte.

Eduard. Jäta oneti järele.

Konst. Lõpetatud. Noh, mu Lottikene, kuidas siis sinuga
luugu on? Kas su näsi hästi näib? Kas sulle minu
juures meeldib?

Lotti [vaikib ja vaatab talle otsa].

Konst. [wahaaja järele]. Mis sa siis sääl loed?

Lotti [vaikib].

Konst. Kas sa siis häämelega loed?

Lotti [vaikib].

Konst. [lühikese wahaaja järele, kimbatuses]. Kui sa
häämelega loed, mu laps, ... [saab natuke liigutatud]...
minu laps... minu! ... [Jätkerahulikult]. Kui sa häämee-

lega loed, siis on häa. Siin on palju raamatuid.
Ma otsin sulle midagi ilusat välja. Tead sa, mil
on veel kõike oma lapsepõlve raamatuid alles ja
nõis Indianlaste jutud. - - Kas sa tahad neid?

Lotti [vaikselt].

Marie [tungivalt]. Aga Lotti!!

Konst. Chitti, palun. Näita mulle vähemalt, mis
sääb omale oled võtnud, Lotti.

Lotti [ulatab temale raamatu].

Konst. [vaatab sülle, vaatab seda ja hakkab naerma].

Mis? See ei ole midagi väikeste tüdrukute jaoks.

Ei, see ei ole tõesti midagi. [Lottile tulevad pisarad
silma]. Na, aga Lotti! Ma ei ole ju pahane... lapsukseni!

Lotti [peörab ära ja jookseb välja].

Konst. [oma häbi värgates]. Hm. Minu tütar ei saa
minuga veel ära harjuda.

Marie. Ja on... sa vabandad... ta on nii väga
kartlis. Aga ta armastab sind väga. Iga päev -

Konst. Jäta! Ma palun sind, jäta!

Marie. Ma waatan siis järele, mis ta teeb. Laps on nii
väga kartlis.

Konst. Ja, mine aga... Utle talle, et ma mitte pahane

ei ole. Mine aga.

Marii [ära].

Konst. [Eduardile]. Käh - mis sa ütled?

Eduard. Et ma väga rõõmustan.

Konst. Armas Eduard - - [Jätab pooleli] - - Kuid sa oled mulle huvitav inimene.

Eduard. Misparast siis nüüd korraga?

Konst. Sa oled mind nõnda ütelda suuremas mäi-
mud.

Eduard. Väiski ometi selle üle, ja.

Konst. See on mulle väga tähtis, mis armas. Sa võid mulle võib olla tunnistuse anda, et ma mitte halvasti ei surnud.

Eduard. Sa ei ole ju sugugi surnud.

Konstant. Ometi. Ma olen kõike läbideinud, kuni viimiseni. Kas minustus, millesse ma langesin, pääle selle kui õpetaja mind Mariega laulatas, kas see nüüd lõpp oli või ei, see ei ole tähtis. Ma uskusin igatahes, et ma alla vajun. See on üks ja seesama.

Eduard. Käh, kui jälle üles ärgatakse, siis ei ole see üks ja seesama.

Konst. Sa pead mulle seda veel ütleva: kuidas ma

Süis olin?

Edward. Rahulikis olid sa. Tead sa, nii iseäralis. Ma ei müista seda öieti ütelda. Nii igast küljest lukkus. Ja veel midagi - ära selitatud. Süis tuli mulle ette, nagu ei oles sa kunagi nii müistlike mõtjainimud, nii kindel.

Konst. Nah, loodame, et ma teinekord seda niisama hästi teen.

Edward. Sellis on mul veel aega palju. Peaks uskuma, et elul sinuga niid veel mõni kätis asi es on.

Konst. Ah ja - sina. . . kui see nii oles! Ma usun peasegu, see on nii, mul on nii imelik kärsitus südames, nii sügune joovastaw tundmus, nagu oleksivad kõik maailma jõud minu päralt. Ja mul on niisugune armastus kõigi inimeste wastu - öieti raarivaart, aga mul on niisugune tundmus, nagu peaksin ma igale ihule kaela langesma.

Edward. Sul on ju niid sa laps ja - naene.

Konst. Kuidugi, ja. Kui vanad nii õige õnnelikaks minu läbi jaoksivad. Mis sa arwad?

Edward. Kuidas oled sa. . . kuidas see kõik nii häkit-selt sulle meelde tuli.

Konst. Küsid sa alles nüüd? Mis sa siis sellel peäle-
lõunal mõtlesid, kahe nädala eest?

Eduard. Jumal - midagi. Ma ei teadnud ju, kus mu
pää. Kivi sa oleksid nõudnud, et ma sulle Persia
shahi oleksin pidanud tooma, ma oleksin seda kat-
sinud.

Konst. Ja, ma tänan sind veel, mu sõber, ma tänan
sind kõvasti väga

Eduard. Ja siis oli mul ka ainult üks mure, kuidas
ma Marie ruttumini riles liaksin, ja et ma temaga
mitte liig hiljaks ei jää.

Konst. [Järele mõeldes]. Liig hiljaks... Kivi hihikene
näis siis seekord minu aeg olevat... Ja nüüd on ka
minu naene, käib minu majas ringi. Mina olen
korraga noisemees, mul on tütar...

Eduard. Ma oleksin sinust kõike muud ennem
ostanud, kui niisugust otsust. Sellest on näha, et
inimest kunagi vieti ei tunne.

Konst. Ja, tead sa - kui mulle arst ütles, et kõike
otsas on, siis tundsin ma ennast korraga nii üksi
olevat ja siis tundsin ma korraga, et mind tõepoolest
keegi ei tunne ja - see oli mulle väga valus. Tead sa,

nii tundis - nii nagu ma oma isa läbi ja läbi tundsin, ilma et mul kunagi tarvis oleks olnud tema üle järle mõelda. Ehis minu ema - Eduard. Kõnuguses seisukorras mõivad juba ise-äralikud mõtted tulla.

- Konst. Need ei ole mõtted. See on ainult üks aimus isesugune seisus, milles sa siis oled. Kõik, mis sa ial läbi oled elanud, kerkib äärmisest üles. Sa lamad süäl, ja mälestused liiguvad iseenesest. Nagu woldaw wesi meerevad nad muudkui sinust üle. On nagu oles kusagil rüüst milles neid alal hõiti, lahti murduvad. Sa ei teadnud sugugi, et nad sinus wäl warijnl, aga nad on nimelt sinus kusagil alles hõitud ja nüüd kargab wks lahti ja nad woldawad wälja - - - Ma tean, et mul korraga kange igatsus oma waremate järle oli, piinaw, walutaw igatsus. Mul oli nagu oles ma neist elus müöda läinud, nagu olesiwad nad ära läinud ja mina nendega walwalt rääkinud. Igatahes mitte õiget sõna. Mitte seda, mis pääasi on, mitte seda, mis ma sulle olesin pidanud ütleva, ja mis nad wõib olla minult watasiwad. See oli piinaw.

Eduard. Kii palju kui mina tean olid sa isegi väga häa oma vanemate vastu.

Konst. Võib olla. Aga seda näed teisiti, kui jälle keset elu seisad, kui istud ja selle üle süüsaama lobised. Ja koguni teisiti, kui juba väljas seisad, pimeduses ja lüve päält mul oma elu päale tagasi vaatad. Siis teed omale koguni teise mõiste häädusest. Ühti tean ma, et ma oma isa pääle väga kade olin selleparast, et ma nii lamasdas mul kõige viimases tema pääle mõtlesin. Mina ei jäta kedagi järele, ütlesin ma emale, kes oma viimastel tumbil ka nii kõvasti minu pääle saab mõtlema. Ja ma võin sulle ütelda, minu meelest oli, nagu oleksin ma siin oma asju väga halvasti ajunud. Otsi wiltsalt.

Eduard. Ma imestan.

Konst. Sa imestad, Aga ma lemesin süäl mitu tundi ja oleksin tõnne oma elu läbi sellegi järele, kes mind ühesilomisest päästa sulle väinud, — usjata. Kõik libisesid mul käest, kõik, seda ma olin armastanud ja kõike sõberad, kes mul on. See sülas kui vahit käte vahel.

Eduard. Kõik...?

Konst. Mahanda — ja. Ka sina — ära ole pahane.

Ja Daisy. Mis ta sulle oli? Tuttav viimaste kuude jaoks.

Eduard. Jumal, Daisy -

Konstant. Kui mulle siis aga Marie meelde tuli, ilus väikene Marie, lihtne, kohutu müüjana poodis.. Mis ta siis oli...? Minu armukene kui ma waba-taktilikuna oma aasta ära teenisin - nii siis öieti midagi. Ka tema pidi juba minu mälestuses ära sulama, nagu kõik teised. Aga sääl tuli mulle häkitselt meelde, mis temaga siis lõpuks oli. Et tal minust laps on - et mul üks laps on. See oli melle häkki-saadud rikkus, nagu alleskwiitud raha, millega ennest hädaest päästa wõid.

Eduard. Sina - see on wieti naljakas, mis inimese sees kõik sünnib.

Konst. Wõib olla. Aga ma olin sellel silmapilgul kindel, Marie ja minu laps, need on ainused inimesed, kes mind tunnenuvad nii nagu ma oma isa tundsin. Ja neil silmapilkudel tundsin ka mina neid mõlemaid. Mariet ja oma last. Tundsin neid nii hästi... wieti palju paremini kui nüüd.

Eduard. Mulle oleks see täiesti ükspuhas, kas mind tunnund, kui ma kord sääl wäljas puhkasin,

Konst. Kui kord juba sääl wäljas oled - jannidugi,

aga kui tead, homme või ülehomme kantakse
sind sinna välja... niisugusel silmapilgul...

Koh, ja igatahes oleid sa ju ka abielus ja sul on lapsed.
Eduard. Ma palun sind, naene ja lapsed, see ei
ole minu elus midagi muutnud.

Konst. Aga sinu summas võib olla küll.

Eduard. Ei ole kunagi selle päale mõelnud. Naene
ja lapsed, need on uneti ka ainult juhtumisi tulla
vad.

Konst. Kas see sinu seisukoht on? Na, ma mõtlen
nüüd teisiti... ma mõtlen, et elu mind alles hoid-
nud on... minu lapse jaoks.

Eduard [rahulikult]. Võib võimalik olla. - Muidugi on see
võimalik - aga - ma arvan - kui isa ei ole inimesel
tarvis illusionisid luua. Vaata minu päale, arvan
ma, mul on viis või kuus last - paar nendest ko-
guni oma naesega. - Meie saame ju ka päris hästi
läbi teine teisega - aga muidu? Lapsed ja ema on
üks. Isa, see ei puutu üieti sugugi sinna. Kõige
parimal korral on ta meelepäraline. Aga seda ei tohi
ta kergesti prunskida ja ennast vägisi mahela tappaida

Konst. Ei, ei! Niisugustest asjadest ei taha ma nüüd

midagi kuulda. Ma tahaksin nüüd seda uskuda, et elu mind mu lapse jaoks alles on hoidnud. Mis mõte oleks ka muida sellel imelikul kervees- saamisel - ? Mitte mingisugust - näed sa!

Marie [astub sisse, viivitab].

Konst. [lahkelt]. Kas sa midagi tahad, armas Marie?

Marie. Tänuks, anna andeks, et ma eksitan.

Konst. Sa ei eksita sugugi mitte.

Marie. Wabanda.

Konst. Aga palun. . .

Marie [tahab oma kauset just nimelt selle sõnaga algada].

Wabanda. . .

Konst. [hingivalt], Aga Marie!

Marie [ruttu]. Ja, ja - nimelt - see naesterahvas saatis jälle siia - ja. . .

Konst. Missugune naesterahvas. . . ?

Marie. Wabanda. . . sa head ju. . .

Edvard. See saab Daisy olema.

Konst. [betruffen]. Daisy. . .

Marie. Ja, preili Daisy. . . wabanda.

Konst. [kimbatuses]. Muidugi Daisy.

Marie. Ja ta lasid küsida, kas ta sinuga ehk rääkida võib.

Konst. Ta tahab siia tulla?

Marie. Mis ma siis vastuses pean ütleva?

Konst. Ja, muidugi, ta võib tulla... See tähendab... ma ei tea ju mitte... vabanda, Marie... mis sina siis selle kohta arvad?

Marie [inestades]. Mina...? Kuidas siis mina?

Konst. Muidugi sina. Sul on ju nüüd ka sõnarekord raasa rääkida. - Na, Marie - see puutub ju täiesti sinusse.

Marie. Jumal, Konstantin... mulle... minu eest ei ole sul omegi tarvis küsida.

Konst. [inräämend]. Aga iseenesestgi mõista. Sest kui see sulle vastumeelt on - Marie -

Marie. Pean ma siis ütleva, et ta -

Konst. [julgustades]. Muidugi ei ole sul tarvis esialgu ütelda. Ma pean selle terve aja üle enne veel sinuga rääkima. Muidugi pean ma sinuga rääkima. Võib olla, et -

[Otsib pääsemise teed]

Eduard. Aga ma võin ju siis mõnda minnes Daisy juurde sisse astuda.

Konst. [hülgemalt]. See on kõige parem. Ütle siis ainult, et Eduard... härra Koberwein tuleb eske

vastust tooma.

Marie [ära]

Konst. Daisy... mis ma siis temaga peale hakkasin?

Eduard. Armas Tummel, nüüd on lihtsalt teised olud. Peab enne otsa pääle saama.

Konst. Kois see aeg ei ole ma temast midagi kuulnud.

Eduard. O, palun, ta kuulab iga päev järel kuidas su käsi käib.

Konst. Mis ta siis teeb? Kas ta tihti üles astub?

Eduard. Ühes tükis on tal iga õhtu tegemist.

Konst. Üht tükki mängitakse - tohoh!

Eduard. Daisy sai palju kiitust esimesel etendusel.

Konst. Kas sa sääl juures olid.

Eduard. Muidugi.

Konst. So... Kui surnud ollesin ma nüüd juba, kui ma kahe nädala eest ollesin surnud.

Eduard. Ära seda ütle. Daisy armastab sind taesti väga.

Konst. Mis ta siis rääkis - ma arvan, mis ta kõige selle juurde ütles?

Eduard. Ta lüüdis seda sinust väga ilusa olevat. Tema oli oneti ka sääl juures.

Konst. Mille juures?

Eduard. Noh, kui ma Marie tulin.

Konst. Mis? Daisy oli sääl juures?

Eduard. Ja muidugi. Ta oli mulle ju nii suureks abiks, Tema kutsus õpetaja, — mina ei saanud ju enam aega, ma pidin ju Mariet otsima

Konst. Ja kuidas ta siis oli?

Eduard. Peene! Ja lahke Marie vastu.

Konst. Ja Marie?

Eduard. See oli kui ninnastatud.

Konst. Ja pärast, terve kahe nädala jooksul...?

Eduard. Daisy vaatas kogu Marie kui sinu naise peäle, ta ei tulnud enam siia majasse. Ainult unneni — ja säält laskis ta küsida, kuidas sinu käsi käib.

Konst. Oota natuke. See kõik on nii keeruline, Daisy pani minu pulma toime — ja oli ise sääl juures. Sellest ei ole ma midagi näinud. Ma nägin ainult üht, kätt minu sängivaiba peäl ja siis midagi valget kullaga — see oli vist õpetaja.

Eduard. Mis peab aega nüüd Daisyst saama?

Oieti on ta ju veel sinu armukene. Sest selle juures ei ole üleüldiselt võtta palju muutunud.

Konst. Minu juures, armas sõber, on väga palju muutunud. Ja nagu näib, on Daisy juures ka nii mõni asi muutunud.

Eduard. Kuidas sa siis seda tead? Seda ei või sa ometi ütelda.

Konst. Seda ma võin väga hästi ütelda. Ma sain kõna kõnniku ühe kirja. See näikse ometi naunis selgelt sellepääle tähendavat, et Daisyga midagi on. [Wõtab kirja välja]. Kas sa kedagi härra Schenki tunnud?

Eduard. [naerna hakkates]. Ha! Leopold Schenk... klaveriõpetaja!

Konst. Üksa õige Leopold Schenk. Ta kirjutas mulle [vaatab järle] et ta teatava naisterahva pärast "enesele lubawat" tänase päeva jooksul ja nii edasi, ja nii edasi. Mul on praegu nii vähe teatuid naisterahvaid südame tunnistuse pääl. See võib ainult Daisy olla.

Eduard. Sa eksid. See on härra Schenk.

Konst. [wäga inestades]. Minu nausel... on üks klaveriõpetaja?

Eduard. Selgemalt ütelda, temal on üks härra Schenk.

Konst. So, so - - - Ja sina tead sellest?

25.

Eduard. Ma ei ole sulle ju veel jutustanud kuidas
ma Marie leidsin. Selle kahe nädala jooksul ei
voinud ma ometi niisuguste asjade üle sinuga
rääkida.

Konst. [teruse ette]. Selle vastu ei olnud ma ette
valmistatud.

Eduard. Kui sa aga järele mõtled, ei või see sulle
ometi nii koguni votamata tulla.

Konst. Siiski, sa näed, see tuleb mulle votamata
Ma uskusin ikka kindlasti, Marie on lihtsalt ni
sisma jäanud, kuidas ma ta maha jätsin. Ja
ma ei ole kunagi selle juures kahtlenud, nüige
nende päevade sees kunagi, et teda jälle selle
sama koha pealt leiti. Kuningal - aga ometi
mõtled seda. Koh, mis on siis selle härra Schenkiga.

Eduard. See oli õieti peaaegu noeruväärt. Ma
läksin sinu advokadi juurde, esitades et ta ruttu
sinu juurde sõidaks, sest et sa oma testamenti
tahtsid teha. Ja siis, sest et ju ainult tema Marie
adressi teadis. Ta ütles mulle siis, kus Marie elab
ja mina kui tuul minema. Üks härra võtab
mind vastu, saab kogu väga äritatud, mis Marieft
juttu tein, ja tahab teda ära salata. Koh, ma
ei olnud ma väga rahulise. Väid enesele ette ku-

jutuda, selles meeleolus nagu ma siis olin.

Küüd - tuli päris korralise etendus. Aga ma tein talle selgus, mis mängu pääl on. Kui palju kui kui ma kõigeft arm sain: ta elab temaga. Juba aastatu kaupa. Ta armastab teda ja on ka lapse vastu väga häa. Tüdrukukene ütleb temale isa.

Konst. So? Härra Schenkile? [Tõuseb üles].

Eduard. Mis siis?

Konst. Midagi. Intustat edasi.

Eduard. Ta elab siis temaga, on väga armukade nagu näha, iseäranis tema ninaviku pääl. Tükk aega kulus ära, kuni ma ta nii kaugele sain.

Konst. Ja Marie?

Eduard. Tema oli koke väga põrutatud, kui ta kuulis, mis temast kahtu. Tubli inimene, seda võis sääl jälle näha. Ta nägi silmapilke õnne eniselt ja lapsele ja ühtlasi ka sinu suuna, . . . kõik ühe-korraga. Ta oli liigutatud -

Konst. Noh - - ja härra Schenk avaldas ihimass oma nõusolemist?

Eduard. Alguisel lubas ta ainult, et ta siia tuleb . . . pühakule talitusele. Ohtuks olles ta jälle kodus pidanud olema. Päris töö oli, temale ruttuga selgus teha, et Marie ja laps ometi sinu juurde jääma

peavad, niivõrd —

Konst. Kui ma surmud olen.

Eduard. Igatahes mõni päev.

Konst. Pääle matuse siis.

Eduard. Siis tahtis ta ühes tulla ja sääljures olla —

Konst. Saulatamise jures?

Eduard. Ja.

Konst. Daisy oli jures. See oleks veel puudunud, mis ta siis nüüd minust tahab?

Eduard. Ma ei tea. Mis ta uneti lihtsalt wälja.

Konst. See ei lähe tõesti mitte. Kuule, armas sõber, ma usun, meie oleme küi kui nii hoolimata küllalt härra Schenki wastu olnud.

Marie [astub sisse]. Wabanda. . . Sa pead nüüd sööma. Kus ma süügi ehk siia sisse pean tooma?

Konst. [mõtleb laiali]. Mis sa tahad? . . . Ah, ee.

Ja. Ja muidugi. Lase aga siia laud katta — ka enese jaoks, Marie. [Eduardile]. Sa võiksid ehk nii häa olla ja Daisy kutsuda.

Eduard. Ta peab siis tulema?

Konst. Ja. Nüüd võib ta tulla. Ja siis, üheskord oleksin ma temaga uneti rääkima pidanud.

Eduard. Noh, häa küll. Nägemiseni — Jumalaga,

prona Marie.

Marie [ehmatades]. Täewas, härra von Koberwein,
tee lähete ära?

Edward. Ja, aga ma tulen kohe jälle tagasi. [Ära].

Marie [seisab hābenedes kaset tuba]

Konst [waatleb teela. Lāhet aegamāōda sohwa juurde]

Koh, Marie, kas sa ei taha minu juurde istuda?

Marie [sānanurkeli kult]. Ja, Konstantin. [Istub]

Konst. Koh, Marie, mis sa ütled nüüd? Kas see
oli imelik, et me nii koos istume, mees ja naene.

Marie. Kis oleks mulle koheteistkümnne aasta
eest ütelnud, et see võimalik on.

Konst. Armas laps, isegi kolme nädala eest ei
oleks me seda uskunud.

Marie. Küll wist.

Konst. Aga mis sa siis nüüd selle kohta ütled?
Mis nüüd peab saama?

Marie. Konstantin - mis sina tahad - - mina
ei tea ju...

Konst. Mis mina tahan? Sa oled nii samasu-
gune nagu ikka. Sa ei ole ennast muutnud.
Ikka annad see järele.

Marie. Ja, mis pean ma siis tegema?

Konst. Kas sa siis sellega iieti mõnus oled, nüüd
sina jääda ja minu naene olla?

Marie. Sa küsid nii naljakalt.

Konst. Luba, - sa ei võinud onniti teada, et
mina . . . noh, et minuga veel niikana kestab.

Marie. Aga mis sa saäl räägid? Kui see aga
jälle terveks oled saanud. See on ju nii suur
õnn.

Konst. Ja sul ei oles midagi selle vastu, müüd-
sest pääle ikka minu juurde jääda?

Marie. Mis peass mul siis selle vastu olema?

Konst. Arvad sa, et min . . . arvad sa, et Lotti
häämelega minu juurde jääb?

Marie. Küll ta juba ära harjub. Laps on nii
väga kartlik.

Konst. Ta harjub ära, ütled sa? [Wahusag].

Ja veel midagi, Marie . . . kuidas sa siis need
terve karsteistkimmend aastat elasid?

Marie. Kuidas mina . . . ?

Konst. See küsimus on muidugi natuke hiljaks
jäänud, aga ma tahaksin onniti häämelega teada
saada -

Marie. Sa ei hoolinud ju minust.

Konst. Marie, ma ei tee sulle ju etteheiteid. Ma tahaksin ainult teada saada.

Marie. Palun, ma olen ikka ausus tüdruk. Pääle sinu. . . sa tead ju ometi. . . ma olen ausus tüdruk.

Konst. Ahul ei ole nüüd muidugi õigust sarnaste asjade järel pärida. Kogemata juhtumine, mis kahe nädala eest seda meie vahel korra saatis, ei anna mulle mingisugust õigust sinu kohta. See oli sinu poolt suur sõbruse tunnustus, mille eest ma sind tänama pean.

Marie. Ahine ometi, see oli sinu poolt nii häa. . .

Konst. Ja, asjad on aga koguni teist viisi arenenud. Kas ei ole siin mingisugust taunistust, mis sind ehk keelab, või sulle raskem teha, siia minu juurde jäämast?

Marie. Mis mind siis peab keelama? Sa näsid nii imelikult.

Konst. Noh, kui ma sulle nüüd ütlen: nii kuidas see nüüd tulnud, nii peab see ka jääma. Sina

oled minu naene ja mina jätan sind enese juurde

Marie, Konstantin. . . kas sa tõsiselt raaqid ?

Konst. Nii siis - sa jääd ?

Marie [tasa]. Ja. - Ma jään.

Konst. Hää, Ma näsen siis sinu senist korterit üles ütelda ja lasen otsukohe võik sinu asjad ära tulla.

Marie [ehmatanult]. Ei - see ei lähe mitte.

Konst. [edasi jätkates]. Oma mööblid ei ole sul ju enam tarwis, need laseme ära müüa või me kingime nad ära. . . Aga sa ehmatad ju nii ära.

Marie, ahina? Ahispärast peaksin ma selle juures ehmatama? See on ju aimult sinu pärast.

Sa ei mõtle võib olla uneti mitte päris tõsiselt.

Konst. Sa ei ole mitte awalis, aimas Marie.

Marie, ahispärast. . . ei peaks ma. . . ahispärast ei peaks ma siis mitte awalis olema ?

Konst. Sellepärast, et sa midagi härra Sopsuldt Sehenkist ei räägi, Marie.

Marie . . . Sa tead seda . . . ?

Konst. Ma ei tea mitte palju. Ainult et keegi
härra Schenk olemas on.

Marie. Ma olin nii üksik... neli aastat olin ma
väikese lapsega üksik, mul ei olnud ühtegi in-
imese hinge... Ja kuidas oleksin ma siis
mõtelda mõnude, et meie kunagi veel kord...
sina ja mina...

Konst. Kuidas see siis tuli? ... juba ammugi?

Marie. Juba... seitse või kaheksa aastat,
Ma ei teaigi sugugi enam.

Konst. Kas sa teda armastad?

Marie. Ah... ta on nii häa inimene... natu-
ke häkilise vihaga, aga ta ripub nii minu
küljes. -- Ja ma tundsin enese nii üksik olevat. --
Ja siis on ta ka lapse vastu nii häa olnud.

Konst. Sv... ta oli lapse vastu häa...?

Marie. Ja, nagu isa oli ta tema vastu.

Konst. Nagu isa... sv... Ja Lotti? Kas ta armas-
tab teda?

Marie. Ja kuidas veel, [peatab hääki] iska kü-
sib ta tema järele.

Konst. [haavatult]. Ah svv!

Marie. Sa wabandad - mis laps siis teab?

Konst. Muidugi. - Ütle õige, mis pärast ei wõtnud
ta sind siis naases?

Marie. Lapse pärast. Ta on nü isemoodi. Tema.
Lotti wastu oli ta inna nii häa. Aga mulle heitis
ta alati ette, et mul laps on. Muidugi. Ta on ju
ka väga häast perekonnast.

Konst. Ja sa mõtled tõesti selle pääle, mitmesastase
koolendamise järle seda meest maha jätta - ?

Marie. Cha pean ju, nüüd, kus nois ni on kulnud.

Lotti [awal enes, tahab aga koke jälle tagasi minna].

Konst. [petetult ja pahane]. Aga!

Marie. Tule aga sisse, Lotti! Tule ometi!

Lotti [astub kartlikult sisse].

Konst. Ja, Lotti, kas sa mind siis ni kardad?

Lotti [raputab pääd].

Konst. Kas sa siis koolis käid?

Lotti [raputab pääd].

Marie. Wasta ometi papale. Nimelt sääl, kus me
elasime, käis ta koolis. Aga siit oleks sinna
ju hirmus kaugel.

Konst. Kas sa jälle kooli tahad minna?

Marie. Siis näägi ometi.

Lotti [drucsend]. Ja.

Marie. Ja, armas papa, pead ütlemas!

Lotti [vaikib].

Konst. Kas sa ei taha niiviisi ütelda?

Lotti [näeb].

Konst. Näh, katsu ometi...

Lotti [tasa]. Ja, armas papa...

Konst. Ütle seda veel kord, ja? Ütle veel kord; armas papa...

Schene [kaeb].

Lotti [vabastatult]. Oh, isa! Ema, isa on siin!

[Joosab talis vastu ja suudleb teda]

Schene [suudleb teda ruttu]. Tere, Lottikene. [Seisab, pilgupea Marie ja Konstantini pääle waadades, nagu oleks ta neid kirites päält tabanud]. Mui-du-gi!

Mui-du-gi!

Konstantin. Subage mulle teile tere ütelda.

Schene [karjalt]. Palun... Wabandage... [Äärmise wiha]. Tere! Minu nimi on Schene.

Marie. Jumala pärast, Seopuld, kuidas sa võid ometi...

Schene [mõeldult]. Muidugi - seda ma teadsin juba! Algukest saadise. Just nii kujutasin ma seda enesele ette!

Konst. Meil ei olnud nii suurt prohveti andi.

Mille ei ole see kõiks sugugi nii lihtne.

Schene. Teie! Teie olete see härra, kes nii haige on?

Haige! Näete valja kui elu ise - kole.

Konst. Kahe nädala eest olesite minuga rohkem rahul olnud.

Schene [kartlikult]. Wabandage, [laawatud ja terawalt Mariele]. Ja sina. . . Sinuga räägin ma veel. [Ruttu, nagu juttu teisale pöörates, Lottile].

Aga sina, mis sina siis teed? Kas sa oled harjutanud?

Lotti. Ei, ma ei ole mitte harjutanud. . .

Schene [suure huvitusega]. Mis? Kaks nädalat mitte harjutanud? See on ju kena kord siin! -

Kaks nädalat mitte harjutanud! Sääb on ju ometi klaver [joosab selle juurde, avab selle ja võtab ühe akkordi] koguni päris häa klaver, nagu näha [võtab veel paar akkordi] väga häa klaver. . .

[Konstantinile]. Kaste mängite?

Konst. See ei ole kõnewäärt.

Schene. Noh, ükskõik! [Lottile]. Misparast sa siis ei harjutanud?

Lotti. Ma ei tahtinud mängida.

Schene. See on kuulmata! Kui mina lapse eest ei ho-
litseks, siis saaksime küll kaugle. Ei tahtinud

mängida! Disparast siis mitte? [Edasi tagasi kõn
 Tä on nimelt väga andrikas, päris harudoselt andrikas
 see on tal minust.

Konst. Teist . . . ? - Imelik.

Schene. See tähendab, õpetus muidugi.

Konst. [wisakalt]. Muidugi.

Schene [wihasel]. See on nüüd kõrvaline asi! [chari
 Ma tulin sellepärast siia, et sinuga paar sõna rääkida
 paar viinast sõna . . .

Konst. Jätke järele. Seda arvatakse ainult nii.
 Seda ma tunnen enesest. Viinased sõnad - mul
 on selle wastu nüüd kerge nahtlus.

Schene. Ahna ei ole mitte misugune nagu teie. Kui m
 na kord vna viinase sõna ütlen - siis jääb ka
 selle juurde.

Konst. Ma saan teie etteheitest aru, hra Schene. Ag
 ma arvasin, et te minuga tahtsite rääkida. Wähema
 kirjutasite mulle seda. Ma ei teinud mitte, et te m
 mu naisega rääkida tahtsite.

Schene [kohmutult]. Teie naisega . . . ? Ah so! . . .
 (Wabandage).

Konst. Palun, ei ole põhjust. Armas Marie, ma arvan,
 jätta need mõned minutid üksi.

Marie. Ja, ... rohe ... taevas, Konstantin ... taevas
 Leopold. Ma olen päris segane.

Konst. See ei ole ime. Mine aga nüüd, armas Marie.

Marie. Ja, ma lähen juba, Tule, Lotthikene ...

Lotthi. Kus ma ei tohi siia isaga ... ?

Marie. Ole nüüd vaib ja tule! [Ära Lotthiga].

Konst. Ah, härra Schenk. Nüüd me võime asja
 üle rahulikult rääkida.

Schenk [arglikult]. Palun väga.

Konst. Kus te ei taha istuda? Kus te suitsetate?

Schenk. Täna. Täna. [Istub].

Konst. Algame siis.

Schenk [nargab üles]. Wabandage ... ma olen liiga
 nerviline ... ma ei saa nüüd istuda ...

Konst. Nagu soovite.

Schenk [terma ees]. Kii siis härra! Mis on teil mulle
 ütelda?

Konst. Ma arvan, teie tahate mulle midagi ütelda.

Schenk. Seda ma tahan ka. Teie saadate ühel õh-
 tul Marie järel, selle ettekäändi all, et ta kolman-
 dal päeval minu juurde jälle tagasi tuleb. Te
 jätate ta enese juurde mitte kolm, vaid neli - viis -
 kahessa - neliteistkümmend päeva ... Ja, mis
 öieti arvate, see läheb niisama kergesti?

Konst. Ma kahitsen ju väga... aga mis mina
wõin teha?

Schenk. [teda järelle aimates]. Mis mina wõin teha? -
Mis te nüüd teha tahate?

Konst. Ma tõusin ju tänna alles ülesse.

Schenk. Kui kaua peab see nii edasi kestma?

Konst. Seda ma ei tea.

Schenk. Kahurisa aastat elad sääl inimesega koos...
ja arvad...

Konst. Ja, härra Schenk, ma kuulsin, te olite ka
lapse vastu nii häa olnud, ma tänan teid.

Schenk. Jahu tänu! Ma ei tahtnud seda ju otsesõnaga
lubada.

Konst. Oigus. Minu sõber jutustas mulle - ma
tänan teid ka selle eest.

Schenk. Mille eest?

Konst. Et te sel õhtul oma jaasõna andsite.

Schenk. Mis oleksite teie teinud, kui... minul on
vmeti wanemad õigused.

Konst. Wanemad õigused! Sa armas Jumal, kui
sellist väärikida, siis arwaksin ma küll, et õieti
minul... eks ole?

Schenk. Mis te siis oleksite teinud, kui maie juba
abiellus oleks olnud?

Konst. Ja, waadake, ma olesin seda juba oma ad-
wokatid läbi teadnud. Sest Marie ei olesse ometi
abielusse astuda wõinud, ilma et ta enne teatavaid
asju korreldanud oless.

Schenk. Ja, ja, aga mis te siis olessite teinud?

Konst. Siis ei oless minu wiimane suwõ tõi laiud,
ja ma olessin ilma selleta ära surnud.

Schenk. Aga teie ei ole ju mitte surnud.

Konst. Muidugi, muidugi. See'p see asi on, ja ma
hunnun, et ma sellepärast teie ees ennast wabanda-
ma pean.

Schenk. Ah mis — siin ei ole midagi waban — — wa-
bandage, mul ei olnud nõuu teid haawata.

Konst. Palun.

Schenk. Aga waadake ometi mis te nüüd teinud olete.
Mõtlege järele, ma elasin Mariega nii ilusasti, ma
armastan teda, ma... Tulise pihta! Ma olen tema-
ga nüüd ära harjunud.

Konst. Mida naisega?

Schenk. Siin ei wõi mina ometi midagi parata, et
ta teie naises on saanud. Mina ei oless seda ialgi
lubanud, aga ma mõtlesin Lotise peäle, tema
kannu peäle, nas saate aru...

Konst. Te olete tõesti wäga hääd.

Schenk [asjalikult]. Ja nii nagu teie sõber mulle asja kirjutas, paistis nii, nagu oleks see mõis üks, naks, kolm äratõhtud. Mulle oli see pööre koguni meelejärele. . .

Konst. Meelejärele?

Schenk [eksitamata]. Teatavas mõttes ja. Sest see lugu lapsega. . . Ma arvan, kui inimene ühte tüdrukut armastab ja sellel on laps ühe teisega, see on siis ometi iska. . . [Kannatamata]. Noh, te teate ju!!

Konst. Ma ei tea sellist midagi. Aga ma võin teiega räägitunda.

Schenk. Noh, ja nii nagu teie sõber seda mulle kirjeldas, oleks mõis siis palju lihtsamalt kujunenud.

Konst. Kuidas siis?

Schenk. Noh, ma oleksin siis nimelt ühe lesega elanud, millel esimesest abielust laps on. . . seda tuleb ometi sagedasti ette, eks ole? Sellepärast ei või naisterahvale ometi etteheiteid teha, eks ole? Minule oleks see igatšhes palju lihtsam elanud.

Konst. Teie - ja.

Schenk [ägedalt]. Palju lihtsam! Näituseks, kui ma Mariega siis abielusse oleksin astunud. . . ja üldiselt. . . kas saate aru?

Konst. Täiesti. Kõik ules ka nii wälja tulnud, kui asi õigel wiisil ules läinud.

Schenk [pahaselt]. Aga ta ei ole mitte õigel wiisil läinud. -- Ja nüüd on minu kodune rahu rikutud, nüüd pean matemaatika korruga kirjakesi kirjutama... nüüd... ja siis tuleb lõpuks meel nii wälja... et mul mehenasega ühendus on... [tägedalt] ja see ei kõlba nimule!

Konst. Ma pean tähendama, et teid keegi sellene ei sunni.

Schenk. Aga mis siis muudu peab saama? Miks pean mina õieti selle terve loojuuris kannatama? --

Konst. Täpselt aratõeldud. Te nõuate siis, et ma ära sureks.

Schenk. Paganapikta, Teie peate järele andma, see oli ometi alguses nii maha tehtud.

Konst. Ma olen selles arjas niisama ilma sünta nagu teiegi.

Schenk. Nii kindlasti ütles mulle seda teie sõber, nii kindlasti...!

Konst. Mis?

Schenk. Koh, et teie... Kuni kella seitsemeni ütles ta, karemini see ei kesta!

Konst. Mis kell siis oli?

Schenk. Umbes pool kuus võis olla...

Konst. Ja, üteldi, et ma kauemini elada ei või kui kella seitsmeni. Sellepärast sündis mu sõber teid nii väga ruttama. Te näete, armas härra Schenk, siin on eeskavas kahitsemisväärilisi muudatusi juhtunud, mille eest ei minu sõber ega mina, ei ka mitte arstid vastutust ei kanna. Kõige vähem veel Marie.

Schenk. Kelle poolt pean ma aga siis pöörama? Ometi teie poole, teie poole aimuiski. Mis inimene teie küll olete! Enne võtate noore, ilmsüüta tütarlapse, siis viskate ta mürka...

Konst. Ma palun...

Schenk. China palun!... Viskate ta mürka, ütlen ma, date kaksteistkümmend aastat pidus ja pilgaris, ja et teil kord süda natuke pööritama hakkab, lasete ta lihtsalt jälle omale tunda ja valmis ongi. Missuguse õigusega siis? Mis?

Konst. Ma hakkam peaaegu ise enesele midagi sarnast kusima.

Schenk. No maandare. - Mõelge ometi missuguse seisukorra te mind olete võinud.

[Daisy tõmbab sisse, tema järel Marie ja Eduard].

Daisy. Konstantin! Mu armas Konstantin.

[Tema kaelas].

Konst. Ja, Daisy, mu armas Daisy - kes seda
oleks uskunud - et me teine teist jälle näeme.

Daisy. Sa hirmutasid mind aga ilusasti ära,
sa halb inimene.

Konst. [teda õrnalt eemale kõngates]. Luba...
herra Schenk - preili Daisy Leblane...

Schenk [numardab].

Daisy. Et sa nüüd aga jälle terve oled...

[Kaestab teda].

Konst. [ennast wabastades]. Te näete, herra Schenk
minu seisukord ei ole ka päris lihtne. [Käib
Mariet]. Ah, Marie... luba, armas Daisy...
minu naene...

Daisy. O, me tunneme üksteist juba. Koh, mis
te ütlete, see on ju taewa õnn. Kes seda oleks
uskunud!

Konst. Ja, meie mõis ütlemine nüüd mõis terve
päew otsa, ükka ja alati, kes seda oleks uskunud!
Ka arst ütleb seda sama. Aga see oleks väga-
soovitaw olnud, kui mõni meist hulgest seda
ometi oleks uskunud.

[Parab...]

Daisy. Mis jaoks siis? Sa oled jälle terve...
 sa oled mul jälle... kõik muu on ometi kõr-
 maline asi.

Eduard [Schenk juurde astudes]. Tere, härra Schenk.
Schenk. Ah teie! Ohinge minema! Teie vedasite
 mind ilusasti ninapidi. Aga katsuge veel kord
 tulla...

Eduard. Veel kord?

Konst. Ja, härra Schenk on sinu ja minu päale
 väga pahane.

Schenk. Mina ei või ometi sinna midagi parata.

Daisy. Lase enesele otsa vaadata, Konstantin...
 natuke kahvatu oled sa veel, aga muudu...

[hänkitselt] ei! Kui uus on mulle sinu nägu...
 imelik... ma ei ole sind kaus aega enam näi-
 nud.

Konst. Tervet rakes nädalat, seda tuli ju mõnikord
 warem ka ette.

Daisy. Aga mitte nii nagu nüüd. Nüüd oli see
 koguni teisiti.

Konst. Ja, seekord olime ino teisest kaugemal, kui
 raudteega sõita saab. -- Sa oled palju kiidust
 saanud, Daisy.

Daisy. Väga palju. Just õhtu päale selle, kui sin...

nii kardetaw oli. Wõid enesele ette kirjutada
missugune mu meeleolu oli.

Konst. Aga kaks oneti.

Daisy. Ja. Arusaamata. Ma ei ole veel
kunagi nii hästi mänginud.

Konst. Huritaw!

Daisy. Ja mõtle oneti, päew pääle selle sa-
ma jälle selle ettepaneku Berlini, sa tead ju
aga palju paremate tingimistega... See
oli õnnelik tagajärg.

Konst. No waata, Daisy.

Daisy. Nüüd ütlen ma muidugi kontrakti üles,
nüüd jään ma muidugi jälle siia...

Konst. Missugust kontrakti tahad sa üles
ütelda? Berliniga?

Daisy. Muidugi Berliniga.

Konst. Kas sa talle siis alla kirjutasid?

Daisy. Ja...

Konst. Sa kirjutasid talle alla... kuma
mina...?!

Daisy. Sellepärast oneti just Konstantin.
Ma alin hirmsas tujus. Ma arvasin oneti...
et sina... ja siis oli see mulle nagu ära-
pääsemine, siit ära saada. Ainult ära

teisa linna, kus mulle midagi endist meelde ei tuleta.

Konst. Kus sul midagi mind meelde ei oleks tulistanud.

Daisy. Ma ei oleks siin enam tahtnud mängida, - kui sa ...

Konst. [pöörab talle ruttu selja]. Marie!

Marie [alandlikult]. Mis sa siis tahad, Konstantin?

Konst. Kuule mind, armas Marie. Härra Schenkil on sinu kohta õiguseid. -- Enne kui ne sellest rõõkimma hakkame; Lotti kohta ei ole tal õiguseid. Lotti on minu laps. Kas tahad Lottit mulle jätta?

Marie. Lottit sinu juurde jätta...? Ei, Konstantin! Seda ei või sa nõuda! Ma olen iseäi kõige teinud, mis sa iganes tahtsid, seda pead sa ise tunnistama, alati olen ma kõige teinud -- aga seda ei tee ma mitte!

Konst. Armas Marie, sa tead vist muidugi, et mul nüüd seaduse järel Lotti pääle õigus oleks, nüüd, kus me abielus oleme. Ma ei ütli ju mitte, et ma seda õigust karvitada tahan, ... aga ...

Schenk. Mil vii lapse kohta koguni teised õigused, kui seaduse järel, kas te saate aru? Ja meie ei

anna Lottit ära.

Konst. Mis, teie ka mitte?...

Schenk. Ja, mina ka mitte! Kes siis lapsi eest on hoolitsenud. Teie või mina? Kes on teda kasvatanud? Kes õpetas teda klaverit mängima, teie või mina?

Marie [surgemalt]. Aga misjaoos me ilmaaegu räägime? Lotti ei jää ju sugugi mitte sinu juurde. Seda tean ma ju päris selgesti, mitte ühte tundi ei jää ta siia... [Sehmelt] Wabanda, Konstantin, aga see on sõrd nii...

Konst. [käib edasi-tagasi].

Daisy [ligeneb]. Konstantin...

Konstantin [lühidalt]. Palun, jätta mind!

[Käib edasi-tagasi].

[Wahkag].

Schenk. So, siin me siis nüüd istume.

Daisy [rõõmsamalt]. Ja. Siin me nüüd istume.

[Wahkag].

Konstant. Eduard!

Eduard. Mis siis?

Konst. Eduard, onas testamendis parandasin ma sulle oma tassukella ühes ketiga, mälestuseks.

Säh - [Päästab selle lahti ja annab temale.] -

Säh, wota ta!

Eduard. Mis on siis...? Mis sa siis tahad??

Konst. Wota ta, ütlen ma sulle, Siis wota ta ometi!!

[Eduard wotab ta mehanilikult.] — — — Edasi palusin ma sind oma minu testamendi käidesaatja olla. Kas sa teed mulle seda meelehääd?

Eduard. Aga sa elad ju wõib olla kauemini kui mina. Sellega on ju...

Konst. Kas sa teed mulle seda meelehääd?!!

Eduard. Muidugi, muidugi... aga...

Konst. Tänan. — — Sõal on siis määratud, et Marie ja Lotti poole minu warandusest saavad. Sa hooldised selle eest, et see sünnib... ma annan sulle wolitused.

Eduard. Tule ometi meelewõistusele! Sa ei mittele ometi minnaks selle päale, ennast...

Konst. Mitte sugugi. Kui praegu alles surmasuust pääsenud oled, ei ole hiinu temale minelt järele jõueta. Seda ei wõi tõesti mitte minu käest nõuda.

Daisy. Konstantin, kuidas sa ometi räägid?

Konst. Oma waranduse teise poole pärandain ma waeste warju paigale, mis minu isa asutas.

Aga marjupais peab veel võtama. Ma ei või ennast mitte päris lagedaks teha.

Eduard. Ma ei saa aru...

Konst. Siis on veel üks annetus Daisy'le — seda peab ka kogu ära viendama.

Daisy [aritatult tema ette astudes]. Mis sul vieti es on?

Konst. Kaks nädala eest tegin ma nü, nagu suussin ma ära. Ja olin jälle elavaks saanud. Mina ei või sinna midagi parata. Aga see on siiski andussandmata. Ma ei taha võtusi, mis ma aratasin, mitte petta.

Daisy. Keegi ei võtunud sinu raha.

Konst. Seda ei arva ma ka sugugi. Aga kui nii suurepäraselt jumalaga oled jätnud, ei tohi enam tagasi jääda. See on viisakuseta. Ja seda ma tunnen nüüd.

Eduard. Kuule - asi on oneti väga lihtne.

Lase ennast lahutada, joo viis on jälle vana moodi.

Konst. Midagi ei ole vana moodi. See ei võigi nii olla. On asju olumas, mida puudutada

ei tohi, ilma et nad endid põhjani ja jääda.
walt ei muudaks. Minu wah kard sinuga,
Marie, sinu rahuline kooselamine härra Sehen-
kiga, Lotti armastus vanemate vastu, sinu
jumalagaajätmine minuga, Daisy... kõigi
nende asjadega on juhtumine naeruväärt
mängu mänginud.

Daisy. Armsam, sa äritad ennast, nagu oleks
sul kõigewälumatgi süüid. Jumal, kui äri-
tud sa oled...

Konst. Ja muidugi, ma olen äritatud, sest
see on mulle vastis, wiletse saatuse poolt
euresest pilkenuju teha lasta.

Daisy. Silest ei saa ma aru. Keegi meist ei
saa sest aru.

Konst. Seda ma usun. Sest me oleme inimesteile
wõõrad. - Teie ja mina.

Daisy. Kust saadite siis?

Konst. Sest saadite kui ma surmas olin.

Eduard. See on ju kõige wale, mis sa saad rää-
gid. Sa olid haige ja said jälle terveks. Lõpp.

Konst. Kui kawa ollesin ma nüüd juba surund,

kui ma sel ähtul. . . ?

Konst. Kaks nädalat olen ma juba surinud, kaksteistkümmend päeva lamaksin ma juba maa all. Daisy on vahipääl kontrahi Berliini ära teinud. . . kui ma veel alles surma suus olin, säadis ta oma tuleviku teisiti sisse.

Marie valmistas ennast oma härra Schencki ja Lottiga kergema elu pääle ette, elu paale, mis minn läbi paremaks, aga mitte eksitatuks oleks saanud. . . armas sõber, mina seisin juba rõividest arvetest väljaspool, olin juba sellest suurest ahelast välja libisenud. . . Sellepärast ei tahi jälle sinna sisse tagasi tungida.

Eduard. See mis sa Mariele ja oma lapsele tegid, oli ilus, auus tegev. See on rõiv. Seda ei või su ometi kahetseda.

Konst. Ma ei kahitse midagi. Aga nüüd mängin mina selles ilusas, auusas teos tola osa. See on enamasti ikka nii, kui mõne ilusa teo ära oled teinud ja mitte ruttu ei waata, et minema saad.

Eduard. Ma saan ju aru, et need segadu-
sed nüüd algusel... sa oled äritatud,...

Konst. Ja, ma olen äritatud. Sest midagi
ei ole äritavam terves ilmas, ja midagi
ei ole kasutain, kui siista ja oma järelejää-
nud pärijatega rääkida. -- Kui nagu
see kahu nädala eest kavatsetud oli, nii
peab see jääma. -- ehk on siis ainult
oma viivikutust tarvis vabandada. Ma tahan
nüüd kusagil uut elu algada, elu, mis
mind uuesti huvitab, elu, milles ma kel-
legi inimese vastu mingisugust nõrkust
ei tunne, milles ma targem saan olema kui
üksigi teine.

Daisy. Bravo! See oli üks sõna.

Konst. [hõelistab]. Nüüd seisab igaves müst
jälle oma kohal... me ei tuigeta enam
läbiseegi. [Teener tuleb]. Franz, pane võis mu
asjad kokku.

Daisy. Kuhu sa tahad minna?

[Teener on ära läinud.]

Konst. Seda ma ei tea. Ja kui ma seda tean,

siis ei iitli ma seda. Teie jaoks olen ma sääl
kummalmaal maal... sinule, Marie, Lottile, ja
härra Schenkile, ... ka sulle, Eduard. Ela
hästi, armas süber. - Mul on häa olla. Nii
üeldakse omuti, kui kõiõ otsas on.

Marie. Aga armas, kallis Konstantin... ma ei
saa küigest aru, mis sa räägid... ma pa-
lun sind... minu pärast ei ole sul tõesti tar-
wis... Jumala pärast...!

Schenk [võtab ta käivarrest kinni, lihidalt].
Ole ometi wait!!

Konst. [aegamööda par. p. väikese usse poole
minnes]. Marie, juba ei kuulu ma sind enam.
Daisy [astub talle teele ette]. Ja mina.

Konst. Sa jätsid minuga juba kahe nädala
eest jumalaga. Et sa seda ära kannataksid suu-
dad, oled sa juba näidanud, ja see rõõmustab
mind väga.

Daisy. Võta mind ühes, Konstantin.

Konst. Sa oled minu endises elus mu viima-
ne armukene olnud, sa näed, see ei lähe
mitte.

Daisy. Ma võin ju sinu mees elus su esimene
olla.

Konst. [nett]. Ah ei! Kui inimene jälle uuesti
ilmale tuleb, ei mõta ta jälle endist naist, ei
endist sõbra, ei endist armukest. See oleks
ju ainult vana illesse tuustimine.

Eduard. Ma võin ainult uskuda, et [otsa-
esist näidates] sinuga siin mitte päris korras
ei ole.

Konst. Nagu sa arvad, Eduard, ütles siis mi-
nust: ta ei oleud lõpuks mitte päris täie
mõistuse juures — seda võeldakse sagedasti
surmuse, ilma et see tõsi oleks. Surmule ei
tee see aga enam midagi. [Hoiab ukse liniki
käes]. Jälle nägemiseni paremas ilmas.

Marie. Täewas, Konstantin. . .

Daisy. Konstantin! Konstantin!

Eduard [waljult tema juures]. Las ta lähel . . .
nii on mõistlikum.

Daisy [lapsikult]. Ah so. No ja.

Marie. Täewas, Konstantin. . .

Konst. Ma olen juba teisel pool. [Karb läbi

müüakse ukse ära].

Schenk [läheb talle hänitselt järele, koputab ukse
pääle]. Kõulge! Silmapilk veel...

Konst. [seest]. Ah, härra Schenk! Mis siis veel on?

Schenk [läbi ukse]. Ma tahan teile ainult seda
veel ütelda, et te ennast tõesti täiesti nagu kord
ja kohus ülespidasite.
